

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ **Финансова грамотност, пазар на труда и сметките в бюджета - говори Васил Велев**

Целият репортаж гледайте [ТУК](#).

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ **Васил Велев: Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има какво да се яде**

Пред проекта за нов бюджет, който е внесен, законът за събиране на приходи и извършване на разходи, до приемане на бюджета, е по-добрият вариант, особено при надеждата най-накрая да се сформира правителство. По-добре е да не се обсъжда внесенят проект за закон, да се изтегли и да се приеме удължителният закон за бюджета. Той крие риск дотолкова доколкото безразборните разходи, които парламентът гласува през изминалата година, започват да се реализират и много трудно могат да се ревизират. Това каза **председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Денят ON AIR"**.

По думите му в някои сфери се предлага увеличение на заплатите от 50 до 75%.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС, като процент от БВП за Сектор "Сигурност". А от 1 януари се увеличават разходите за заплати с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала, без да се намалят хората, които не са терен и си пречат. Запазва се порочността на тези разходи, имаме 3 пъти сбъркано съотношение", допълни Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Хората си нямат лобита

Той поясни, че парите за превенция към парите за болнична помощ трябва да са 3 към 3, а при нас са едно за превенция, 3 за болнична помощ.

"Болниците и фармацевтите имат силни лобита, хората нямат. В пенсионната система също продължават грешките с минималната пенсия, която ще се получава от близо половината пенсионери. Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, каквато е осигурителният принос, тя се изчислява по формула. Но ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане", подчерта председателят на АИКБ.

Гостът предупреди, че някои политики водят до увеличаване на данъците.

Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват

"Това, което е предложено, е още от следващата година да се увеличи данък "Труд", който е най-високият. В момента е 53%. Той ще нарасне с близо 8 процентни пункта. Това, което се прави в момента, е изсмукване на ресурс от икономиката, производствения сектор - там, където се правят парите и се вкарват в бюджета. Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има кой да произвежда, няма да има какво да се яде и с какво да се облечем, и кой да построи жилища", категоричен бе Васил Велев.

Той е на мнение, че в много сфери има отстъпление и вървим назад: "Ние сме на дъното на класациите по конкурентоспособност, икономическа свобода. И сме на върха в класациите по усещане за корупция. Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват".

Гледайте целия разговор във видеото - [ТУК](#).

✓ Васил Велев: Проектът за Бюджет 2025 не предвещава нищо добро

Пропуснатите ползи от сливането на почивните дни по празниците възлизат на около 400 млн. лв. Това каза в ефира на „Добро утро, Европа“ **председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.**

По думите му в реалното производство, за разлика от администрацията, когато не се работи, няма и печалби.

От това, че не произвеждаме, ние ставаме по-малко богати като общество. Ситуацията през тази година е малко по-различна, тъй като европейската, а от там и българската индустрии са на минус, т.е. имаме спад в индустриалното производство, както и голяма несигурност, така че повечето предприятия затвориха в последния петък преди празничните дни и ще отворят на 6 януари.

Според Велев това до голяма степен е традиционно, но през тази година е и принудително, защото няма достатъчно поръчки и работа в индустрията.

„В ЕС се надпреварваме кой да работи по-малко и в това отношение в България сме шампиони. Имаме много празници, имаме и немалко отпуски, болнични и ранно пенсиониране. От 8-часов работен ден ние ефективно работим пет часа. Въпреки това обаче изглежда, че бизнесът и предприемачите се справят много добре“, отбеляза още той.

Васил Велев коментира още, че проектът за Бюджет 2025 не предвещава нищо добро и ще е разумно, ако този за предходната година бъде продължен с три месеца.

Повече по темата гледайте [тук](#).

✓ Васил Велев: Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има какво да се яде

Пред проекта за нов бюджет, който е внесен, законът за събиране на приходи и извършване на разходи, до приемане на бюджета, е по-добрият вариант, особено при надеждата най-накрая да се сформира правителство. По-добре е да не се обсъжда внесенят проект за закон, да се изтегли и да се приеме удължителният закон за бюджета. Той крие риск дотолкова доколкото безразборните разходи, които парламентът гласува през изминалата година, започват да се реализират и много трудно могат да се ревизират. Това каза **председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Денят ON AIR"**.

По думите му в някои сфери се предлага увеличение на заплатите от 50 до 75%.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС, като процент от БВП за Сектор "Сигурност". А от 1 януари се увеличават разходите за заплати с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала, без да се намалят хората, които не са терен и си пречат. Запазва се порочността на тези разходи, имаме 3 пъти сбъркано съотношение", допълни Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Хората си нямат лобита

Той поясни, че парите за превенция към парите за болнична помощ трябва да са 3 към 3, а при нас са едно за превенция, 3 за болнична помощ.

"Болниците и фармациите имат силни лобита, хората нямат. В пенсионната система също продължават грешките с минималната пенсия, която ще се получава от близо половината пенсионери. Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, каквато е осигурителният принос, тя се изчислява по формула. Но ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане", подчерта председателят на АИКБ.

Гостът предупреди, че някои политики водят до увеличаване на данъците.

Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват

"Това, което е предложено, е още от следващата година да се увеличи данък "Труд", който е най-високият. В момента е 53%. Той ще нарасне с близо 8 процентни пункта. Това, което се прави в момента, е изсмукване на ресурс от икономиката, производствения сектор - там, където се правят парите и се вкарват в бюджета. Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има кой да произвежда, няма да има какво да се яде и с какво да се облечем, и кой да построи жилища", категоричен бе Васил Велев.

Той е на мнение, че в много сфери има отстъпление и вървим назад: "Ние сме на дъното на класациите по конкурентоспособност, икономическа свобода. И сме на върха в класациите по усещане за корупция. Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват".

Дунав мост

✓ АИКБ: Бюджетните заплати изяждат икономиката

България харчи най-много средства за заплати в сектор "Сигурност" спрямо всички страни в Европейския съюз, като процент от брутния вътрешен продукт. Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в ефира на телевизия Bulgaria ON AIR.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия Европейски съюз. От 1 януари разходите за заплати се увеличават с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала", посочи Велев.

Той изрази притеснение относно увеличението на данък "Труд" с близо 8 процентни пункта още от следващата година, който в момента е 53%.

Проблеми в здравеопазването

Председателят на АИКБ алармира за дисбаланс в здравната система. *"Болниците и фармациите имат силни лобита, хората нямат"*, категоричен бе Велев. По думите му, съотношението между средствата за превенция и болнична помощ е силно нарушено - вместо 3 към 3, у нас е 1 към 3.

Пенсионна система

Относно пенсионната система, ръководителят на АИКБ заяви: *"Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, какъвто е осигурителният принос. Ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане"*.

България продължава да бъде на последните места по конкурентоспособност и икономическа свобода, като същевременно оглавява класациите по усещане за корупция, допълни още Васил Велев.

Факти

✓ Васил Велев: В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС

Пред проекта за нов бюджет, който е внесен, законът за събиране на приходи и извършване на разходи, до приемане на бюджета, е по-добрият вариант, особено при надеждата най-накрая да се сформира правителство. По-добре е да не се обсъжда внесеният проект за закон, да се изтегли и да се приеме удължителният закон за бюджета. Той крие риск дотолкова доколкото безразборните разходи, които парламентът гласува през изминалата година, започват да се реализират и много трудно могат да се ревизират. Това каза председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Денят ON AIR".

По думите му в някои сфери се предлага увеличение на заплатите от 50 до 75%.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС, като процент от БВП за Сектор "Сигурност". А от 1 януари се увеличават разходите за заплати с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала, без да се намалят хората, които не са терен и си пречат. Запазва се порочността на тези разходи, имаме 3 пъти сбъркано съотношение", допълни Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Той поясни, че парите за превенция към парите за болнична помощ трябва да са 3 към 3, а при нас са едно за превенция, 3 за болнична помощ.

"Болниците и фармациите имат силни лобита, хората нямат. В пенсионната система също продължават грешките с минималната пенсия, която ще се получава от близо половината пенсионери. Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, какъвто е осигурителният принос, тя се изчислява по формула. Но ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане", подчерта председателят на АИКБ.

Гостът предупреди, че някои политики водят до увеличаване на данъците.

"Това, което е предложено, е още от следващата година да се увеличи данък "Труд", който е най-високият. В момента е 53%. Той ще нарасне с близо 8 процентни пункта. Това, което се прави в момента, е изсмукване на ресурс от икономиката, производствения сектор - там, където се правят парите и се вкарват в бюджета. Ако всички са на бюджетна заплата, няма

да има кой да произвежда, няма да има какво да се яде и с какво да се облечем, и кой да построи жилища", категоричен бе Васил Велев.

Той е на мнение, че в много сфери има отстъпление и вървим назад: "Ние сме на дъното на класациите по конкурентоспособност, икономическа свобода. И сме на върха в класациите по усещане за корупция. Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват".

Dnes.bg

✓ Васил Велев: В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС

Пред проекта за нов бюджет, който е внесен, законът за събиране на приходи и извършване на разходи, до приемане на бюджета, е по-добрият вариант, особено при надеждата най-накрая да се сформира правителство. По-добре е да не се обсъжда внесенят проект за закон, да се изтегли и да се приеме удължителният закон за бюджета. Той крие риск дотолкова доколкото безразборните разходи, които парламентът гласува през изминалата година, започват да се реализират и много трудно могат да се ревизират. Това каза председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Денят ON AIR".

По думите му в някои сфери се предлага увеличение на заплатите от 50 до 75%.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС, като процент от БВП за Сектор "Сигурност". А от 1 януари се увеличават разходите за заплати с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала, без да се намалят хората, които не са терен и си пречат. Запазва се порочността на тези разходи, имаме 3 пъти сбъркано съотношение", допълни Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Той поясни, че парите за превенция към парите за болнична помощ трябва да са 3 към 3, а при нас са едно за превенция, 3 за болнична помощ.

"Болниците и фармацевтите имат силни лобита, хората нямат. В пенсионната система също продължават грешките с минималната пенсия, която ще се получава от близо половината пенсионери. Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, какъвто е осигурителният принос, тя се изчислява по формула. Но ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане", подчерта председателят на АИКБ.

Гостът предупреди, че някои политики водят до увеличаване на данъците.

"Това, което е предложено, е още от следващата година да се увеличи данък "Труд", който е най-високият. В момента е 53%. Той ще нарасне с близо 8 процентни пункта. Това, което се прави в момента, е изсмукване на ресурс от икономиката, производствения сектор - там, където се правят парите и се вкарват в бюджета. Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има кой да произвежда, няма да има какво да се яде и с какво да се облечем, и кой да построи жилища", категоричен бе Васил Велев.

Той е на мнение, че в много сфери има отстъпление и вървим назад: "Ние сме на дъното на класациите по конкурентоспособност, икономическа свобода. И сме на върха в класациите по усещане за корупция. Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват".

Petel.bg

✓ Председателят на АИКБ: В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС

Пред проекта за нов бюджет, който е внесен, законът за събиране на приходи и извършване на разходи, до приемане на бюджета, е по-добрият вариант, особено при надеждата най-накрая да се сформира правителство. По-добре е да не се обсъжда внесенят проект за закон, да се изтегли и да се приеме удължителният закон за бюджета. Той крие риск дотолкова доколкото безразборните разходи, които парламентът гласува през изминалата година, започват да се реализират и много трудно могат да се ревизират. Това каза председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Денят ON AIR".

По думите му в някои сфери се предлага увеличение на заплатите от 50 до 75%.

"В момента ние харчим най-много за заплати в целия ЕС, като процент от БВП за Сектор "Сигурност". А от 1 януари се увеличават разходите за заплати с още 50%, без да се правят реформи, без да се намали числеността на персонала, без да

се намалят хората, които не са терен и си пречат. Запазва се порочността на тези разходи, имаме 3 пъти сбъркано съотношение", допълни Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Той поясни, че парите за превенция към парите за болнична помощ трябва да са 3 към 3, а при нас са едно за превенция, 3 за болнична помощ.

"Болниците и фармацевтите имат силни лобита, хората нямат. В пенсионната система също продължават грешките с минималната пенсия, която ще се получава от близо половината пенсионери. Нашата позиция е, че не трябва да има минимална пенсия. Тя трябва да е такава, каквато е осигурителният принос, тя се изчислява по формула. Но ако тя е много малка и човекът ще мизерства, тогава има социално подпомагане", подчерта председателят на АИКБ.

Гостът предупреди, че някои политики водят до увеличаване на данъците.

"Това, което е предложено, е още от следващата година да се увеличи данък "Труд", който е най-високият. В момента е 53%. Той ще нарасне с близо 8 процентни пункта. Това, което се прави в момента, е изсмукване на ресурс от икономиката, производствения сектор - там, където се правят парите и се вкарват в бюджета. Ако всички са на бюджетна заплата, няма да има кой да произвежда, няма да има какво да се яде и с какво да се облечем, и кой да построи жилища", категоричен бе Васил Велев.

Той е на мнение, че в много сфери има отстъпление и вървим назад: "Ние сме на дъното на класациите по конкурентоспособност, икономическа свобода. И сме на върха в класациите по усещане за корупция. Публичните инвестиции постоянно не се изпълняват".

✓ Васил Велев: Компаниите вече избягват да наемат хора под 40

При младите хора в България има ирационалност, те имат високи очаквания от работата си, но не полагат усилия да се образуват. Това коментира в репортаж на БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. „В IT сектора заплатите са високи, около 5000 лева, но затова трябва да си учил математика”, коментира Велев.

Говорителят на българския бизнес коментира, че липсата на умения сред младите българи е толкова сериозна, че повечето компании заявяват открито, че вече не назначават хора под 40-годишна възраст, защото не виждат смисъл.

Велев каза също, че работниците от трети страни, които все по-често идват у нас, вършат това, което българските младежи отказват, при това с усмивка на уста.

„Картината е песимистична, защото обществото ни не е здраво. Младите вземат пример от държавата”, обясни шефът на АИКБ. Той видя влиянието от политиката в това, че новото поколение българи виждат, че корупцията води до бързо забогатяване, освен това вземат нови дългове. „Преди 20-30 години да вземеш кредит за почивка беше налудничаво”, подчерта Васил Велев.

Той посъветва младите да разделят бюджета си на три - първата трета да е храна и напитки, втората - за жилище и транспортни разходи, а последната трета да отделят за образование, спорт, култура и може би за някакви спестявания.

[Списание Express](#)

✓ Работодатели скочиха на държавата заради заплатите на калпак

Сега няма предпоставки да се увеличават заплатите „на калпак”

Политиката по доходите у нас стимулира ниската квалификация. Това констатира пред Нова телевизия председателят на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

„Хората с ниска квалификация получават „премия” като голям ръст на минималната работна заплата. Вторият порок е, че се извеждат повече доходи от икономиката от частния сектор и се наливат в нереформирани системи. Ръстът на заплатите в МВР, службите и съдебната система е от 50% до 70%. Хората, които изкарват реалното увеличение на бюджета, нямат увеличение на заплатите. Ние отиваме към полицейска държава с многоброен репресивен апарат с много високи заплати – по-високи от националната производителност на труда”, предупреди Велев.

[Pariteni](#)

✓ Какво ще се случи с доходите ни през новата година

Дали стандартът на живот за работещите ще бъде намален, каква е философията за бюджетните промени и какво може да обедини депутатите – пред [NOVA](#) разговаря **Васил Велев от АИКБ**.

Председателят на АИКБ смята, че политиката по дохода стимулира ниската квалификация.

„Хората с ниска квалификация получават „премия“ като голям ръст на минималната работна заплата. Вторият порок е, че се изземват повече доходи от икономиката от частния сектор и се наливат в нереструктурирани системи. Ръстът на заплатите в МВР, службите и съдебната система е от 50 до 70%. Хората, които изкарват реалното увеличение на бюджета, нямат увеличение на заплатите. Ние отиваме към полицейска държава с многоброен репресивен апарат с много високи заплати - по-високи от националната производителност на труда“, каза Велев.

[Fakti.bg](#)

✓ Какво ще се случи с доходите ни през новата година

Дали стандартът на живот за работещите ще бъде намален, каква е философията за бюджетните промени и какво може да обедини депутатите – пред [NOVA](#) разговаря **Васил Велев от АИКБ**.

Председателят на АИКБ смята, че политиката по дохода стимулира ниската квалификация.

„Хората с ниска квалификация получават „премия“ като голям ръст на минималната работна заплата. Вторият порок е, че се изземват повече доходи от икономиката от частния сектор и се наливат в нереструктурирани системи. Ръстът на заплатите в МВР, службите и съдебната система е от 50 до 70%. Хората, които изкарват реалното увеличение на бюджета, нямат увеличение на заплатите. Ние отиваме към полицейска държава с многоброен репресивен апарат с много високи заплати - по-високи от националната производителност на труда“, каза Велев.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Министерство на финансите: Бюджетът за 2024 г. ще завърши с 3% дефицит

Бюджетът за 2024 година ще завърши с дефицит от 3%. Това съобщи от Министерството на финансите. Получените приходи ще бъдат с 6,1 млрд. лева по-малко от направените разходи. Според разчетите на ведомството няма да бъдат изпълнени нито приходите, нито разходите за изминалата вече година.

Според предварителните разчети на финансовото министерство бюджетът ще завърши с изпълнение на приходите от 95,6% спрямо планираните. Изпълнението се дължи основно на неполучените пари от Европейския съюз и по-точно така и непостъпилите втори и трети транш по Плана за възстановяване и устойчивост. Общият размер на събраните приходи, помощи и дарения по Консолидираната фискална програма (КФП) се очаква да достигнат 72 млрд. лева.

„Бяха положени огромни усилия, както по линия на подобряване на събираемостта на приходите, така и за овладяване на натиска от страна на разходите. В условията на изключително напрегнат бюджет предварителните оценки сочат, че бюджетната позиция на България съответства на заложената по КФП в разчетите към приетия в края на 2023 г. Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г.“, обясниха от Министерството на финансите.

Преизпълнение обаче има на данъчните приходи, сочат данните. Събрани са 58,7 млрд. лева. Съпоставено с 2023 г., приходите в групата нарастват в номинално изражение с 6,4 млрд. лв. (12,2 на сто).

Неизпълнение има и на разходите. Те ще бъдат на ниво от 95,8% и възлизат на 78,1 млрд. лева.

"Спрямо предходната година се отчита нарастване основно при социалните разходи, вследствие на изплатените по-високи пенсии, след влезлите в сила увеличения от юли 2023 г. и юли 2024 г., както и при разходите за персонал, след увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал и при други администрации", обясниха от финансовото ведомство.

Вноската на България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.12.2024 г. от централния бюджет, възлиза на 1,6 млрд. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

В края на месец януари ще бъдат публикувани окончателно данните за изпълнението на бюджета.

✓ Очаква се разговорите за кабинет с първия мандат да продължат и днес

Днес се очаква да продължат разговорите за кабинет с първия мандат. [След първа обща среща вчера между преговорните екипи на ГЕРБ-СДС, "Демократична България", "БСП – Обединена левица" и ИТН](#) стана ясно, че са обсъдени предложения по проекта на споразумение за управление.

Дискутирани са и приоритетите, и механизмите за вземане на решения от бъдещо управляващо мнозинство. Продължава дискусиата за обхвата и съдържанието на споразумението. Целта е то да дава ясна представа за характера на управлението и водещите политики, както и да гарантира реформа в правосъдието и борбата с корупцията. Срещата беше закрита за медиите.

[БНР](#)

✓ БНБ пуска в обращение златни възпоменателни монети

Българската народна банка пуска в обращение златни възпоменателни монети на тема "Св. Богородица - Златна ябълка" с номинали от 10, 20, 50 и 100 лева, които са без определен тираж.

Монетата с най-висок номинал струва 6456 лева, като при останалите цената намалява заедно с номинала.

Монетите ще се продават в Българската народна банка, а до края на работния ден - ще бъдат доставени и в няколко търговски банки.

Подробност могат да бъдат прочетени на сайта на Централната банка, откъдето припомнят, че в периода от 2 до 3 януари включително всеки клиент ще може да закупи от БНБ до 2 броя монети от всеки вид, след което продажбата е без ограничения.

✓ Унгария официално загуби милиард евро от еврофондовете на ЕС

На Унгария официално бяха отказани милиард евро от фондовете на Европейския съюз, които бяха замразени поради корупционни практики, съобщи от ЕС, предаде Франс прес. Това е първият път, когато ЕК налага подобна стъпка.

През 2022 г. Брюксел започна процедура "под условност" срещу Унгария, опитвайки се да блокира плащанията поради предполагаеми нарушения, свързани с обществените поръчки, както и липса на контрол и прозрачност, отбелязва агенцията.

Будапеща предприе известни реформи, които позволиха някои средства да бъдат деблокирани, но общо 19 милиарда евро останаха замразени.

Съгласно сроковете, посочени в регламента на ЕС за обвързване с условия, "първият транш от спрени задължения", който възлизаше на 1,04 милиарда евро, изтече в края на 2024 г., без спирането на тези средства да бъде отменено, посочиха късно снощи от Европейската комисия.

Това означава, че Унгария загуби това финансиране.

След завръщането си на власт през 2010 г. националистическият премиер Виктор Орбан засили контрола си върху властта, позволявайки на някои от съюзниците му да забогатеят грандиозно.

През юли 2024 г. Европейската комисия заключи в доклад, че Унгария не отговаря на демократичните стандарти на ЕС, по-специално по отношение на корупцията, политическото финансиране, конфликтите на интереси и независимостта на медиите.

Орбан обеща да се бори за защита на парите, "които са наши".

"Те постоянно се опитват да вземат парите на унгарците с различни средства и различни методи", посочи той през декември, заплашвайки да наложи вето върху бюджета на ЕС, за да притисне Комисията да отстъпи.

Тъй като Орбан е подложен на натиск на фона на икономически спад в Унгария, новият му политически съперник Петер Маджар призова днес за предсрочни парламентарни избори, като няколко проучвания на общественото мнение показват, че партията му води.

На този етап изборите в Унгария са планирани за пролетта на 2026 г.

"Времето изтича. Нека изместим датата на изборите, за да не загуби страната ненужно още една година. Ще върнем у дома милиардите, които Европейският съюз ни дължи", каза Маджар в пожеланията си за 2025 г.

Унгария също така е подложена от септември 2018 г. на процедура по член 7 на Европейския съюз, която санкционира държавите членки за "сериозни нарушения" на върховенството на закона и на теория може да доведе до спиране на правото на глас на дадена държава в Съвета на ЕС, напомня Франс прес.

Мениджър

✓ Петролът поскъпва на фона на оптимизма около политическата подкрепа за икономически растеж

Цените на петрола се повишиха в ранната търговия в петък, след като предходната сесия достигнаха най-високата си стойност от повече от два месеца на фона на надеждите, че правителствата по света могат да увеличат политическата подкрепа за съживяване на икономическия растеж, което би повишило търсенето на гориво, пише [Ройтерс](#).

Към 09:00 часа българско време сортът Брент поскъпна с 0,03 долара, или 0,04%, до 75,96 долара за барел. Цената на американския лек суров петрол WTI се повиши с 0,05 долара, или 0,07%, до 73,18 долара за барел.

И двата сорта са на път да регистрират второто си седмично увеличение, след като инвеститорите се върнаха от ваканции, подобрявайки търговската ликвидност.

Фабричната дейност в Азия, Европа и САЩ завърши 2024 г. на мека нотка, тъй като очакванията около Нова година се влошиха поради нарастващите търговски рискове от предстоящото завръщане на Доналд Тръмп като президент на САЩ и крехкото икономическо възстановяване на Китай.

„Декемврийските PMI индекси за Азия бяха смесени, но ние продължаваме да очакваме производствената активност и растежът на БВП в региона да останат слаби в близко бъдеще“, казаха анализаторите на Capital Economics в бележка, позовавайки се на данните за индексите на мениджърите по покупките, публикувани на четвъртък.

„Тъй като растежът ще е затруднен, а инфлацията е под целта в повечето страни, смятаме, че централните банки в Азия ще продължат да разхлабват политиката“, добавиха те.

По-ниските лихвени проценти трябва да стимулират повече икономически растеж, което ще доведе до по-високо потребление на гориво.

Инвеститорите очакват по-нататъшни намаления на лихвените проценти от Федералния резерв тази година, които да подкрепят икономиката на САЩ, докато президентът на Китай Си Дзинпин обеща по-проактивни политики за насърчване на растежа.

„Тъй като икономическата траектория на Китай е готова да играе ключова роля през 2025 г., надеждите се възлагат на правителствените мерки за стимулиране, които да насърчат увеличеното потребление и да подпомогнат растежа на търсенето на петрол през следващите месеци“, каза анализаторът на StoneX Алекс Ходес.

Пазарът очаква и предстоящите цени на суровия петрол от най-големия износител на петрол Саудитска Арабия. Саудитска Арабия може да повиши цените на суровия петрол за азиатските купувачи през февруари за първи път от три месеца, проследявайки печалбите в референтните цени в Близкия изток миналия месец, казаха търговци.

В САЩ, най-големият потребител на петрол в света, запасите от бензин и дестилат са нараснали миналата седмица, тъй като рафинериите увеличиха производството, въпреки че търсенето на гориво достигна двегодишно дъно.

Запасите от суров петрол са намалели по-малко от очакваното – с 1,2 милиона барела до 415,6 милиона барела в сравнение с очакванията на анализаторите за намаление от 2,8 милиона барела.

✓ Борсово търгуването фондове може да се сблъска с повече препятствия през 2025 г.

Американските борсово търгувани фондове може да се сблъска с повече препятствия пред стремителния си растеж през 2025 г., след като за една страхотна година през 2024 г. продуктите получиха рекордни 1,1 трилиона долара входящи потоци, предаде [Ройтерс](#).

Входящите потоци бяха най-големите в 35-годишната история на продукта и се доближиха до удвояване на миналогодишната цифра от 597 милиарда долара.

Анализаторите отдават популярността на продуктите на комбинацията от бичия пазар в САЩ, където е базиран лъвският дял от ETF, навлизането на иновативни криптовалути и продукти, базирани на опции, и нарастващото предпочитание на инвеститорите към по-евтини, ликвидни ETF над взаимни фондове.

Сега, докато мнозина вярват, че ETF ще надминат рекордите от 2024 г. през 2025 г., те внимателно гледат на нов набор от предизвикателства, вариращи от това как да се ориентират във все по-претъпкана арена на ETF до вечно присъстващия въпрос за иновациите.

„Смятам, че разработването на нови продукти може да е надхвърлило интереса на инвеститорите към някои от най-сложните от тези стратегии“, каза Брайън Армър, анализатор на ETF в Morningstar. Не всеки продукт ще „приземи“ сред инвеститорите.“

Всъщност една от прогнозите на Argmour за 2025 г. е, че пазарът вероятно ще види затваряне на рекорден брой ETF. Докато мениджърите на активи затвори около 186 фонда през 2024 г. – 91% от които имаха активи под 250 милиона долара – Армър очаква тази цифра да скочи през следващата година над рекорда от 253, поставен през 2023 г. „Имаше толкова много разработки на продукти и много ETF няма да оцелеят, за да достигнат доходност, просто защото нямат нищо, което да е достатъчно уникално и достатъчно привлекателно, за да привлече активи“, каза Армър.

Всъщност една от прогнозите на Армър за 2025 г. е, че пазарът вероятно ще види затваряне на рекорден брой ETF. Докато мениджърите на активи затвори около 186 фонда през 2024 г. – 91% от които имаха активи под 250 милиона долара – Argmour очаква тази цифра да скочи през следващата година над рекорда от 253, поставен през 2023 г. „Имаше толкова много разработки на продукти и много ETF няма да оцелеят, за да достигнат доходност, просто защото нямат нищо, което да е достатъчно уникално и достатъчно привлекателно, за да привлече активи“, каза Армър

Броят на стартираните нови ETF, включително дузина спот биткойн продукти, достигна 714 до последната пълна седмица на годината, каза Матю Бартолини, ръководител на SPDR Americas Research в State Street Global Advisors. Това се сравнява с 543 изстрелвания през 2023 г. и 480 през 2021 г.

Експлозията в броя на ETF може да се проследи отчасти до нарастването на интереса към продукти, които използват опции за управление, ограничаване или дори подчертаване на риска. Разпространението на буферни и ETF с дефиниран резултат, които използват опции за компромис на възходящ потенциал за риск от спад или за постигане на целева възвръщаемост, е една от най-големите характеристики на 2024 г. „Ще се впуснем в този пазар през първото тримесечие на 2025 г. с буферизиран ETF продукт“, каза Брендън Маккарти, глобален ръководител на дистрибуцията на ETF и капиталовите пазари в Goldman Sachs Capital Management. Двугодишният GraniteShares 2x Long Nvidia ETF, който предлага на инвеститорите двойна дневна възвръщаемост на Nvidia нарасна със 177% през 2024 г., привличайки повече от \$3,5 милиарда нови активи през годината, за да доведат общите активи до близо 6 милиарда долара.

„Няма причина да мислим, че 1 трилион долара не е новото нормално за входящи потоци“, каза Дейвид Ман, глобален ръководител на ETF продукти и капиталови пазари във Franklin Templeton, който отбелязва своята 22-ра година в разработването на нови борсово търгувани фондове.

„Това беше еднопосочно пътуване с влак, а сега влакът е на експресния коловоз.“

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ Кабинетът предлага до края на март да е в сила законът, който трябва да замени редовен бюджет

Служебният кабинет предлага до края на март да е в сила законът за извършване на разходите и събиране на приходите, който трябва да замени редовен бюджет. Това става ясно от публикувания на сайта на Народното събрание законопроект, показва проверка на [БНР](#).

В него се уреждат приоритетите при плащанията от държавната хазна, както вече бе анонсирано от вицепремиера и министър на финансите Людмила Петкова.

Приоритетни са социалните плащания като пенсии, помощи и заплати, а размерът им съответства на заварения в края на миналата година, става ясно от публикувания законопроект.

Той бе анонсиран на 30 декември на последното заседание на служебния кабинет за 2024-та, а вицепремиерът Людмила Петкова мотивира действието с липсата на движение в Народното събрание по предложения редовен бюджет.

Докато депутатите одобряват план-сметката за тази година, трябва да има законодателство, с което да се гарантират приоритетните плащания. Ако след направата им има останали средства, те могат да се разходват. Постъпленията в хазната стават по действащото законодателство, пише още в предложените текстове.

Идеята на законопроекта е да е в сила от 1 януари (т.е. да влезе в сила със задна дата) до приемането на редовен бюджет, но служебният кабинет предлага най-късно това да стане до края на март.

Първото заседание на ресорната бюджетна комисия е насрочено за 7 януари, а засега дневният му ред остава непроменен спрямо миналата година - изслушване на финансовия министър Людмила Петкова, работа по първо четене на данъчните закони и на предложените бюджети на Здравната каса, общественото осигуряване и държавния бюджет за настоящата година.

✓ Еврото е близо до най-ниската си стойност за последните 2 години

Курсът на еврото се задържа в близост до най-ниската си стойност от две години насам, която бе достигната вчера, съобщават германски сайтове за финансова информация.

Единната валута се разменяше в междубанковата търговия тази сутрин за 1,0283 долара, след като вчера се понижи до 1,0232 долара - стойност, която за последно бе достигната през ноември 2022 г. От септември 2024 г., когато бе достигнат връхът за миналата година от 1,12 долара еврото се е понижило с 9 на сто, предаде БТА.

Европейската централна банка (ЕЦБ) определи в петък референтен курс от 1,0321 долара за едно евро.

3e-news.net

✓ Ново поскъпване на еднократните пластмасови кутии за храна, санкции за липса на алтернативи още няма

От 1 януари 2025 г. кутиите за насипна храна ще се таксуват по минимум 30 стотинки, а чашите за напитки и техните капаци и капачки – по минимум 15 стотинки. Мерките са в изпълнение на влязлата в сила през 2023 г. Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, с която в българското законодателство беше транспонирана Директива (ЕС) 2019/904 относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда.

Това разказва пред Ecomotic.bg Габриела Руменова от онлайн платформата „Ние, потребителите“ и с тревога подчертава, че две години по-късно въвеждането на санкции за нарушителите, включително за липса на достъпни за клиентите алтернативи, все още предстои.

Директивата е част от новите правила на Европейския съюз за намаляване на морските отпадъци, 70% от които са пластмасови продукти за еднократна употреба. Сред тях са съдовете за хранителни продукти и пластмасови чаши, опаковките и обвивките за хранителни продукти (напр. на чипс или бонбони), съдовете за напитки и чашите, тютюневите изделия с филтри (напр. цигарени фасове), мокрите кърпички, балоните и леките пластмасови торбички, пластмасовите клечки за уши, прибори за хранене, чинии, сламки, бъркалки, пръчки за балони и др.

Европейските институции настояват, че когато са налични алтернативи на достъпни цени, ще е забранено предлагането на съответните пластмасови продукти за еднократна употреба на пазара и това ще ограничи нарастващото замърсяване на околната среда.

Как се изпълнява целта на директивата в България?

В търговските обекти у нас не се предлагат достъпни за потребителите алтернативи, с което няма как да се изпълни целта на Директива (ЕС) 2019/904. На клиентите категорично се отказва поставяне на насипна храна в собствени кутии, докато в десетки държави в Европа и останалата част от света се предприемат мерки за стимулиране на търговците да обособяват в своите обекти „зони без опаковки“ и да разкриват такива магазини, дори се провеждат комуникационни кампании за насърчаване на хората да купуват храна, като носят собствени контейнери. Има и изградени депозитни системи.

Нелоялни търговски практики

От наблюденията на практиката в България, жалбите на гражданите (вкл. до „Ние, потребителите“) и достъпните в дигиталното пространство коментари на потребители в първата година след въвеждането на Наредбата може да се направят изводи за нарушения на законодателството относно обозначаването на цените и коректността на практиките.

В някои от станалите известни през 2023 г. случаи, когато потребителят пожелае, напр. маслините да му бъдат поставени в плик (с цел употреба на по-малко пластмаса) и служителят на щанда се съгласи на това (по изключение), на касата се

начисляват 20 ст., независимо от това, че клиентът не е получил пластмасова кутия с аргумента, че така е заложено в системата за тези групи продукти. В други случаи, в някои обекти, където на хладилни щандове са били подредени предварително напълнени кутии с маслини, салати, гозби и др., е липсвала информация, че опаковките се таксуват по 20 ст. (клиентите разбират за това едва когато видят касовите си бележки). И в двата примера е налице нарушение на Закона за защита на потребителите.

Експеримент на „Ние, потребителите“

През февруари 2023 г. (месец след влизането в сила на Наредбата) експеримент на „Ние, потребителите“ потвърди, че в повечето търговски обекти за продажба на гозби в насипно състояние, потребителите са задължени да използват пластмасовите кутии и да заплащат за тях по 20 стотинки (съгласно подзаконовия нормативен акт), като категорично им се отказват каквито и да било алтернативи. При запитване на продавачите: Как с тази практика се ограничава употребата на пластмаса?, никой не може да даде разумен отговор – в повечето случаи служителите вдигат рамене или казват, че изпълняват законите на „веригата“. При повече настояване, насочват към гише Информация или към шефовете в обекта, където пък заявяват: „Обадете се на телефона за клиентите“, а при посочване на пример с други държави, въвели практиката за поставяне на храна в кутии на потребителите, отвръщат: „За съжаление, тук сме в България!“.

Така, човек дори да желае да допринесе със своето поведение за намаляване употребата на вредните пластмаси и замърсяването на околната среда, на практика не е в състояние (освен ако изцяло не се откаже от покупката на продукти, които се поставят в пластмасовите кутийки).

Увреждане на интересите на потребителите

Гозбите в насипно състояние се купуват често от по-възрастни хора и от такива с един член в семейството, за които готвенето е по-нерентабилно. От друга страна, наблюдава се тенденция, особено сред по-младите поколения, към по-екологичен начин на живот. И едните, и другите обаче нямат възможност да реализират потребностите си.

Същевременно, държави като Италия, Германия, Испания, Унгария, Австрия, Великобритания, Естония, Белгия, Кипър, Дания, Гърция, САЩ, Канада и др., прилагат, дори имат интерактивни карти на обектите със зони без опаковки, стикери на витрините на магазините и т.н.

Подробна информация можете да прочетете в труда на SEAS AT RISK, озаглавен „Най-добри практики за намаляване на употребата и постепенно елиминиране на пластмасите за еднократна употреба в Европа“ и в подкаст епизод на „Ние, потребителите“, посветен на тази тема.

След набирането на тази информация, потребителската организация изпрати писма до Министерство на околната среда и водите, Министерство на икономиката и до президента на Република България (в Италия с указ на президента още през 2019 г. е извършена промяна в националното законодателство и е разрешено ползването на собствени кутии на потребителите при условия за безопасност). С писмото от свое име и от името на потребители отправи апел за предприемане в най-кратки срокове на действия по компетентност за инициране на законодателни промени и/или провеждане на необходимия диалог със заинтересованите страни, който да убеди търговците (често прокламиращи модернизирани дейността и обслужването на клиентите, вкл. инициативи за уж социална отговорност) в необходимостта от правилното и пълноценно прилагане на Наредбата, което включва и предоставянето на възможност за достъпни за потребителите алтернативи на пластмасовите кутии, когато пазаруват храна от витрините на веригите за хранителни стоки.

Какво е становището на МОСВ?

В отговор на официално поставения от „Ние, потребителите“ въпрос Министерство на околната среда и водите посочва: „Съгласно чл. 4, ал. 1 от ННВОППВОС бизнес операторите, които използват пластмасови продукти за еднократна употреба по Приложение № 1, част А, за пълнене с храни, включително напитки, и готови ястия, на мястото на продажбата на краен потребител, прилагат мерки за намаляване на тяхното потребление. Разпоредбите на чл. 4, ал. 3 посочват, че е необходимо лицата по ал. 1 да осигуряват алтернативни варианти, заместващи пластмасовите продукти за еднократна употреба по Приложение № 1, част А.

В допълнение Ви информираме, че са предвидени изменения в Закона за управление на отпадъците и неговите подзаконовни нормативни актове с цел обезпечаването и стриктното изпълнение на заложените в ННВОППВОС мерки и задължения. След влизане в сила на плануванияте промени ще бъдат въведени имуществени санкции за нарушителите.“

Същевременно ведомството излезе и с официално становище на официалната си интернет страница и пред медиите, че гражданите могат да изискват алтернатива на пластмасовите чаши и кутии в търговските обекти.

Такава е и позицията му пред наскоро обърнал се към него със същия въпрос гражданин, който потърси и „Ние, потребителите“.

Използването на собствени кутии е забранено

Според БАБХ използването на клиентски съдове е в нарушение на действащото законодателство за безопасност на храните, съществено повишава риска от замърсяване на храните и разнасяне на зарази. Същевременно от там не дават ясен отговор на въпроса може ли да се очаква промяна в изискванията за хигиена и безопасност на храните с цел използване на кутии за многократна употреба.

Остава въпросът как ще намалим употребата на вредната за околната среда пластмаса, като сме задължени да ползваме еднократните пластмасови кутии, пък макар и срещу заплащане? И докато очакваме отговора, поскъпването на пластмасовите кутийки за храна ще продължи с по 5 стотинки до 2027 г., когато те ще струват най-малко 40 стотинки за брой.

✓ Eurelectric: ЕС постигна най-чистия си микс за производство на електроенергия през 2024 г

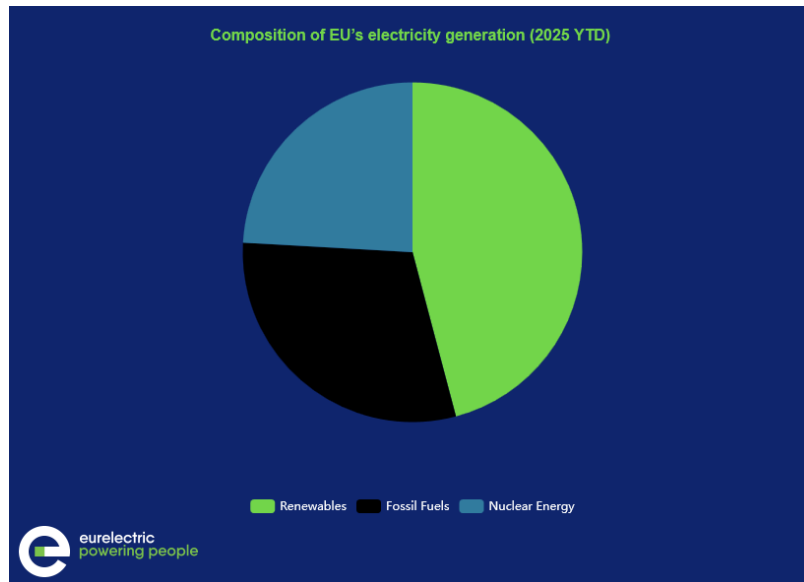
2024 г. беше година на рекорди за европейския енергиен сектор, показват [данните на Eurelectric](#). Емисиите бяха намалени с 59% в сравнение с нивата от 1990 г. благодарение на по-високите възобновяеми енергийни източници. В резултат на това ЕС постигна най-чистия микс за производство на електроенергия досега. Отрицателните цени счупиха още един рекорд, появявайки се 1480 пъти на борсата.

Положително е, че средната цена на едро на електроенергията за ден напред в ЕС е намалела с 16% в сравнение с 2023 г., с някои забележителни изключения през последното тримесечие на годината. Като по-малко положителна нотка търсенето на електроенергия не се повиши след кризата главно поради ниското промишлено потребление. В бъдеще стимулите за електрифициране на индустрията ще бъдат от решаващо значение за постигане на декарбонизирана конкурентоспособна икономика. Това са част от заключенията на Eurelectric за изминалата 2024 г.

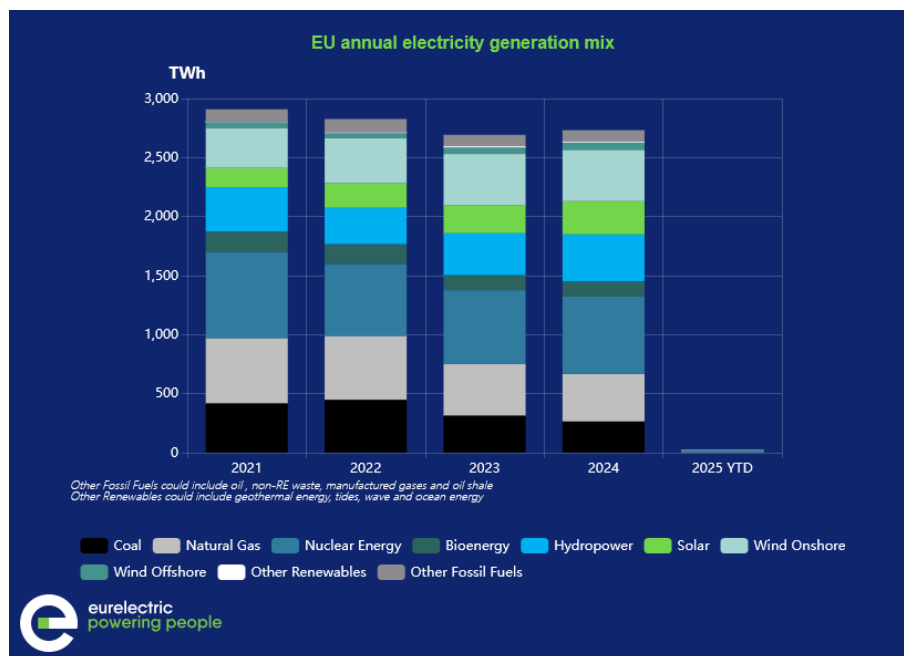
ЕС приключва годината средно с по-ниски цени на електроенергията. През 2024 г. пазарните цени на едро за ден напред паднаха до 82 евро за мегаватчас (EUR/MWh) в сравнение с 97 евро/MWh през 2023 г. Тази средна стойност беше дори по-ниска – 76 евро/MWh – до последното тримесечие на годината когато скокът в цените на газа, голямото зимно търсене, оскъдните слънчеви и безветрени дни повишиха цените, причинявайки няколко скока в Германия, Унгария, Румъния и Швеция, например. Успоредно с това отрицателните цени счупиха нов рекорд тази година, тъй като бяха регистрирани 17% от времето в поне една зона на търговия.

„Данните на Eurelectric доказват още веднъж, че инвестирането в по-високо възобновяемо производство е правилният път за по-конкурентоспособна и декарбонизирана икономика, но трябва да бъде допълнено от по-стабилен и гъвкав капацитет за балансиране на тяхната променливост, ограничаване на зависимостта от скъпи изкопаеми горива и ограничаване на скоковете на цените”, обясни Килиан О’Донохю – директор в Eurelectric.

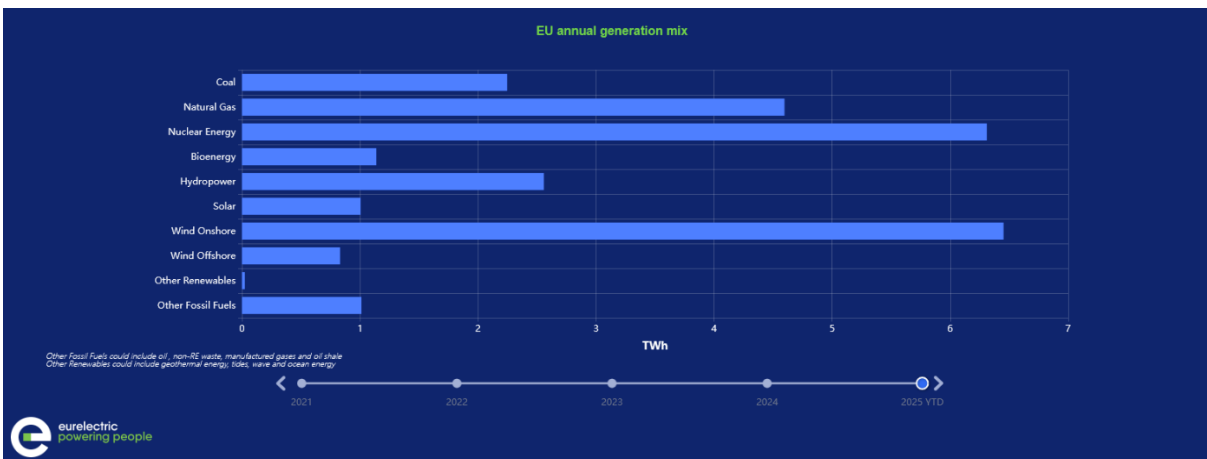
2024 г. отбеляза най-ниските емисии от енергийния сектор на ЕС с 13% спад в сравнение с 2023 г. Възобновяемите енергийни източници са допринесли с 48% от микса за производство на електроенергия в ЕС, следвани от ядрената енергия с 24% и изкопаемите горива с 28% – най-ниският дял досега. Докато ядрената енергия остава единствената водеща технология в производството на енергия, вятърът запазва преднината си пред природния газ от миналата година. Електричеството от ВЕЦ и слънчевата енергия се увеличиха забележително с повече от 40 TWh на годишна база. Това съответства на половината от годишното потребление на електроенергия в Белгия и цялото годишно потребление в Дания.



„Електрификацията остава най-леснодостъпният начин за декарбонизирането на ЕС. Колкото повече електрифицирате енергийните си нужди, толкова по-лесно декарбонизирате, но търсенето на електроенергия не е там, където трябва да бъде днес“, добави О’Донохю.



Търсенето на електроенергия е нараснало с по-малко от 2% тази година в сравнение с 2023 г., но остава по-ниско от нивата преди кризата. Част от това намаление идва от по-висока енергийна ефективност и спестяване на енергия, но повече от 50% от този спад е причинен от индустриалното забавяне. В Германия потреблението на енергия в промишлеността е намаляло с 13% през 2023 г. в сравнение с 2021 г. и се очаква да спадне допълнително през 2024 г., тъй като индустриалното производство е намаляло с 4% на годишна база.



Стимулирането на индустриалната електрификация трябва да бъде приоритет за новата Комисия. Сделката за чиста промишленост е идеалната възможност за предоставяне на нови стимули за електрификация, като например създаване на банка за електрификация, зони за ускорено електрификация и механизми за намаляване на риска за дългосрочни споразумения за закупуване на електроенергия, добавят от организацията.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

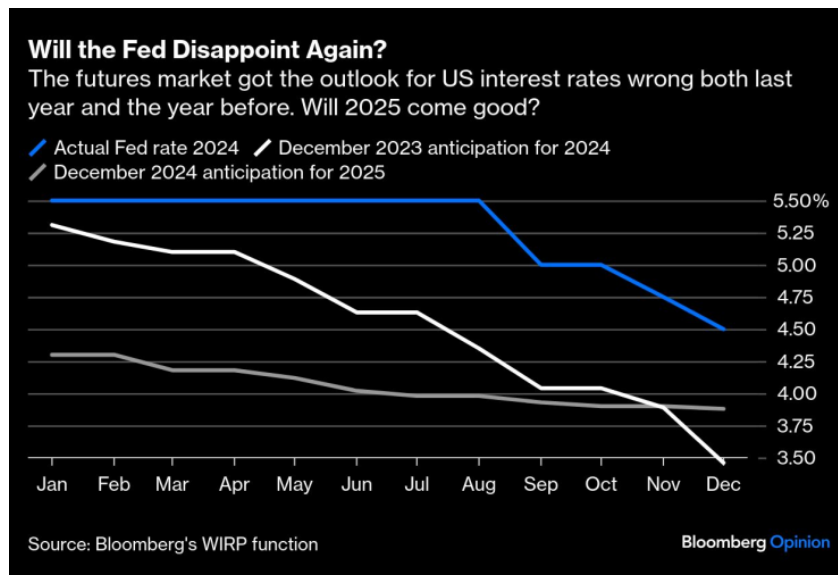
✓ Политиката, икономиката и пазарите са част от сложното уравнение на 2025 г.

Във физиката проблемът с трите тела описва невъзможността да се изчислят траекториите на три независими маси поради хаотичния характер на взаимодействията между тях при Нютоновите закони за движение и гравитация. За трейдърите и инвеститорите взаимодействието между политиката, икономиката и пазарите ще направи определянето на траекторията на акциите, облигациите, суровините и валутите през тази година още по-трудно от обикновено.

Изборът на Доналд Тръмп внася нежелана волност в американската политика, като всичко - от търговията през регулациите до криптовалутите - изглежда определено по-малко предвидимо. И докато американският потребител продължава да се противопоставя на очакванията, поддържайки най-голямата икономика в света в добро състояние, останалата част от света е много по-малко стабилна. Основното ни послание за 2025 г: Закопчайте коланите, това ще бъде влакче в увеселителен парк.

Фед беше кучето, което не лаеше през 2024 г.

Миналата година по това време търговците на фючърси очакваха вълна от намаляване на лихвените проценти от страна на централната банка на САЩ, която да попречи на рецесията. Монетарното облекчаване не успя да се осъществи в очаквания мащаб. Същото се отнасяше и за 2023 г., като големите надежди за по-ниски разходи по заемите бяха попарени от Федералния резерв, фокусиран върху потушаването на инфлацията. Ще даде ли резултат предстоящата година?

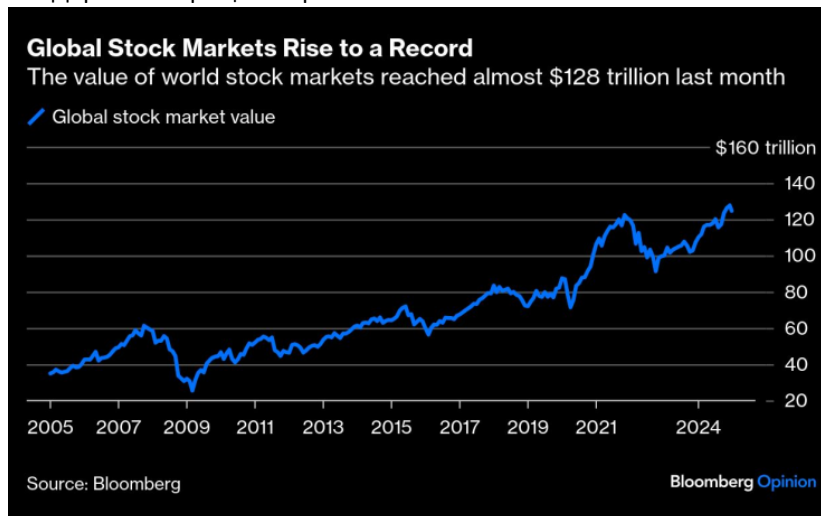


Фед ще разочарова ли пазарите отново?

Миналата година Фед не лаеше - или поне не толкова силно, колкото се очакваше - защото не се наложи; икономиката се оказа неочаквано устойчива и опасенията за рецесия изчезнаха сред пазарните прорицатели. Възможно е тази година политиките в САЩ да бъдат също толкова тихи - или Тръмп 2.0 да предизвика по-активна политическа реакция, и в двете посоки.

Мечките на фондовия пазар хвърлят кърпата и пазарът достига рекордните 127 709 441 720 750 долара

Пазарната капитализация на световните акции достигна рекордните 128 трилиона долара през миналия месец и се повиши с 12% през 2024 г. Впечатляващите стойности на американските компании, включително Apple Inc. (на стойност 3,8 трлн. долара, с 31% повече от миналата година), Nvidia Corp. (3,37 трлн. долара, +178%), Microsoft Corp. (3,16 трлн. долара, +13%), Amazon.com Inc. 2.33 трлн. долара, +46%) и Meta Platforms Inc. (1,5 трлн. долара, +67%) може да са били подкрепени от прекалената еуфория около обещанията на изкуствения интелект, но бенчмарк индексите в Япония, Испания и Хонконг нараснаха с 14% или повече. Дори стагниращият германски DAX се повиши с 19%.



Световните капиталови пазари достигат рекордни стойности

Има няколко показателя, които могат да се нарекат обратни, като някои известни вечни песимисти се отказаха от тях. Миналия месец Дейвид Розенберг публикува „оплакването на мечка, която се е примирила с предположението, че макар пазарът определено да е бил буен, той всъщност може да не е чак толкова ирационален“. През ноември JPMorgan Chase & Co., която прекара две мечи години, погрешно оценявайки индекса S&P 500, премина към прогнозиране на ръст за бенчмарка; главният ѝ глобален пазарен стратег Марко Коланович напусна фирмата през юли. Преди месец Citigroup Inc.

изтъкна, че трейдърите на къси позиции, които капитулират пред мечите залози, правят позиционирането на инвеститорите във фючърсите на S&P „напълно едностранчиво“. Смел портфолио мениджър би бил този, който заложи срещу по-нататъшно нарастване на капиталовите пазари през тази година - дори ако обещанието за изкуствен интелект се окаже пресилено.

Валутата е на Тръмп, но проблемът е ваш

Трудно е да се определи какво ще бъде основният двигател на долара през тази година. Това може да бъде мощна схватка между реториката на администрацията на Тръмп - новоизбраният президент едновременно осъди силата на долара и поиска верността на БРИКС към неговото превъзходство - и начина, по който реагира Фед. По-нататъшното намаляване на лихвените проценти в САЩ не е сигурно; междувремево останалата част от света ще трябва да се погрижи за себе си, след като се бори с 6,5% ръст на доларовия индекс през миналата година.

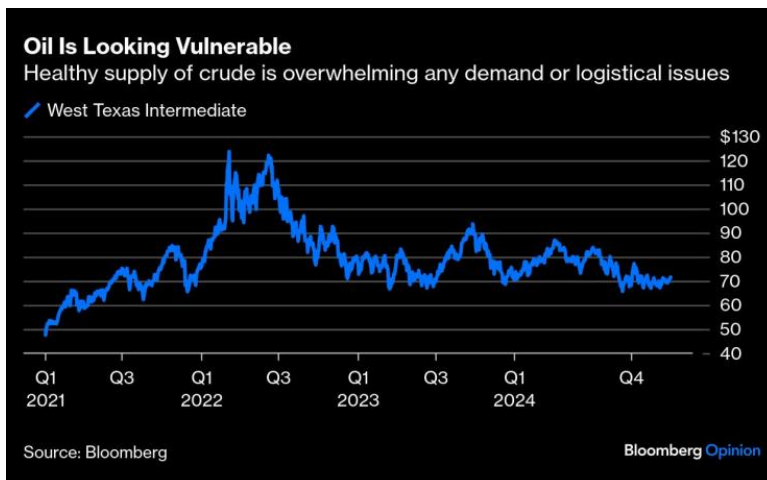


Беше годината на долара

Свръхвисокият курс на долара може да причини особено напрежение на бедните на ресурси страни, които трябва да плащат за деноминирани в долари стоки в собствените си отслабени валути, а при бъдещите търговски мита, които предизвикват сериозно безпокойство, далеч не е ясно откъде ще дойде облекчението. Както казва Джон Конъли през 1971 г., когато е министър на финансите на САЩ в кабинета на Ричард Никсън: „Това е нашата валута, но е ваш проблем.“

Една стока, която да управлява всички

Ако имаше само един показател за оценка на цялостното състояние на световната икономика, цената на петрола щеше да е най-добрият вариант. Обикновено тя се търгува според това колко логистични блокажи се появяват или колко силен е апетитът на Китай или Индия. Търсенето все още е много силно, но в момента това е по-малко важно. Има нов определящ фактор в лицето на огромното предлагане от Северна и Южна Америка - не само шистовия фракнинг в Пермския басейн, но и допълнителното производство от Южна Америка, включително Бразилия, Гвиана и Венецуела. Освен това преминаването на Китай към електрически превозни средства и увеличените доставки на ядрена и газова енергия изглеждат като постоянни фактори, които променят правилата на играта.

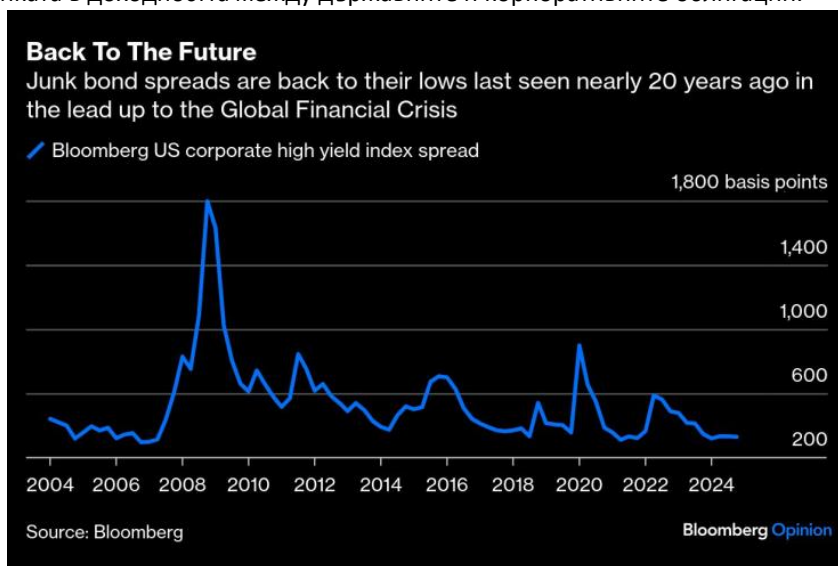


Петролът изглежда лесно раним

Геополитическата ситуация в Близкия изток, както и Украйна и други горещи точки, остават вечен проблем. Но неспособността на ОПЕК+ да наложи таван на производството означава, че няма защитима линия в пясъка за суровия петрол. И както твърди нашият колега Хавиер Блас, тези ограничения на добива ще засегнат особено силно Казахстан през тази година, тъй като централноазиатската страна се стреми да се възползва от допълнителния капацитет за изпомпване, който ще бъде включен в десетилетния проект за разширяване на най-голямото ѝ петролно находище на стойност 45 млрд. долара.

Кредитните спредове не виждат зло, не се страхуват от зло

Докато пазарите на акции в САЩ продължават да достигат нови върхове, а растежът и доларът изглеждат неувзвими, съществува усещането, че нищо не може да се обърка. Пазарите са оценени като съвършени. Това е лесно забележимо, когато се погледне разликата в доходността между държавните и корпоративните облигации.

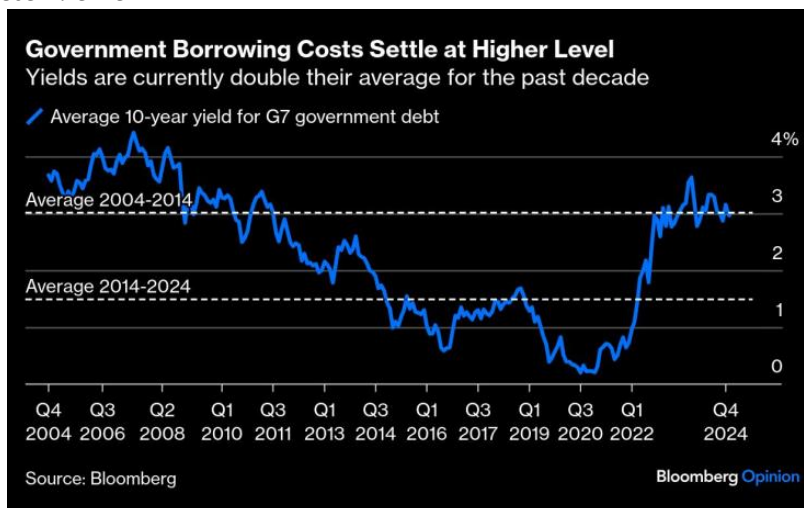


Повтаряне на сценария от миналото

Спредовете за компании с кредитен рейтинг ВВ или по-нисък не са били толкова свити от 2006 г. насам. Това наистина беше период, в който предпазливостта беше хвърлена на вятъра, но този път изглежда - хм - различно. Корпоративните печалби наистина растат, лихвените проценти вероятно ще се понижат, инфлацията е под контрол и икономиката изглежда стабилна. Да, има признаци за балони в някои класове активи, особено в банките, тютюневите изделия и дълга, свързан с автомобилите, но от всички пазарни барометри на реалната икономика това е най-важният, който трябва да се наблюдава.

За държавния дълг 3% е новото 1,5%

Дните на нулева доходност - или дори на получаване на заплащане за заем при отрицателни нива - са далечен спомен. Средната доходност на 10-годишните държавни облигации сред държавите от Групата на седемте изглежда се установява около 3%, които преобладаваха между 2004 и 2014 г., което е два пъти повече от средната доходност, която държавите имаха през последното десетилетие.

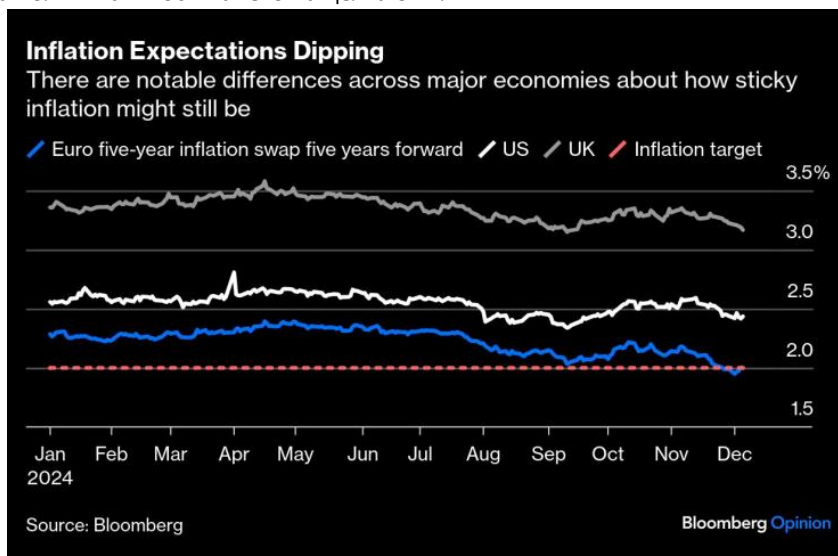


Доходностите по държавните дългове са удвоили средната си стойност през последното десетилетие

Понастоящем доходността на 10-годишните щатски държавни ценни книжа е около 4,5%; консенсусната прогноза на икономистите, анкетирани от Bloomberg, е този показател да остане относително непроменен през следващите тримесечия и да приключи годината с малко по-ниска доходност - 4,1%. Но пътуването ще има толкова голямо значение, колкото и дестинацията - през миналата година тя варираше между 3,6% и 4,7%, след като през 2023 г. претърпя колебание от 170 базисни пункта. Очакваното от икономистите стабилно състояние изглежда малко вероятно да бъде постигнато.

Все още водите последната война?

Изкушаващо е да се каже, че бурния период на потребителските цени е овладян и централните банки трябва да се насочат към това да се тревожат повече за отслабването на растежа. Но инфлацията все още не е победена. Погледът към бъдещето, доколкото е практически възможно, с помощта на измерител на пазарните очаквания, който централните банкери често предпочитат, тъй като поне се търгува с известна ликвидност, е доста показателен за това колко успешни се очаква да бъдат пазителите на паричната политика в постигането на целта от 2%.



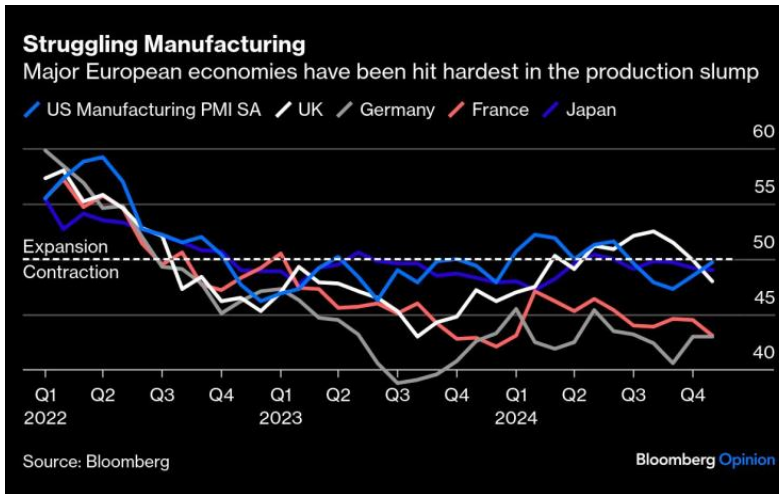
Има индикатори във водещите икономики за това колко още може да се борим с инфлацията

Пазарът на суапове подсказва, че Европейската централна банка няма проблем с инфлацията, но Английската централна банка има още какво да реже. Най-забележителното обаче е, че дори когато икономиката на САЩ продължава да

изненадва с положителни резултати, Фед не се възприема като изправен пред трудни за сваляне цени. Дали колективното доверие в политиците е непоправимо накърнено от скока на цените през последните години, предстои да разберем.

Производството след пандемията е в застой

Производството често се разглежда като най-добрия показател за това колко здрава е една икономика. Ако това все още е така, очевидно е, че пет от най-големите икономики в света имат проблеми, тъй като приливът на пандемичните фискални стимули отминава.

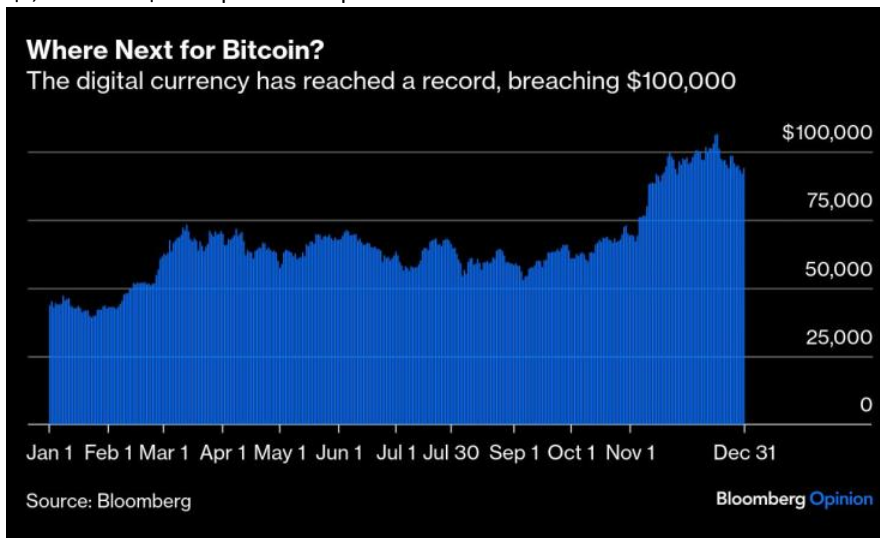


Производството се затруднява

Никъде другаде не изпитват такива трудности като Германия и Франция. До голяма степен това се дължи на слабата китайска икономика, но голяма роля играят и по-високите разходи за енергия. Намирането на изход от тази дупка ще бъде основната задача на Европейския съюз през 2025 г.

Какво следва за биткойн? 🙄

„Биткойн стигна 100 хил. долара - но все още, след 15 години, няма легитимни случаи на употреба“, написа носителят на Нобелова награда за икономика Пол Кругман в платформата Bluesky миналия месец, след като цифровата валута достигна рекорд, преодолявайки 100 000 долара за първи път. Той е прав - въпреки рязкото покачване на стойностите през последните месеци, светът на криптовалутите все още е решение, което търси проблем, и до голяма степен остава площадка на измамници, мошеници и перачи на пари.



Какво следва за биткойн?

Последният скок поне има разпознаваем подтик: Надейте се, че администрацията на Тръмп ще бъде по-благосклонна към различните искания на криптоентузиастите за официално признаване като реално средство за съхранение на активи,

вероятно ще се реализират при Пол Аткинс, бъдещия ръководител на Комисията по ценни книжа и фондови борси, който се възприема като по-топъл към пазара от своя предшественик Гари Генслер. И въпреки че е малко вероятно САЩ да натрупат резерв от биткойни - идея, лансирана от новоизбрания президент по време на кампанията му и описана в тази редакционна статия на Bloomberg като „Най-голямата крипто измама досега“ - регулаторната среда почти сигурно ще бъде по-малко враждебна.

Но връзките между цифровите валути и всичко, което дори отдалечено наподобява фундаменталните фактори, които обикновено определят стойностите на техните реални аналози, остават в най-добрия случай слаби, а в най-лошия - несъществуващи - което прави всяко усилие да се предвиди къде ще се търгува биткойн безсмислено упражнение.

✓ Електромобили, ядрена енергия и вечни химикали: Прогнози за климата през 2025 г.

От рекордните соларни инсталации до нарастващите продажби на електромобили - светът в много отношения засилва борбата с глобалното затопляне.

И все пак има черни лебеди, които очакват да прекъснат зеления преход тази година. От САЩ до Япония се очаква търсенето на електроенергия да се увеличи значително, тъй като центровете за данни изискват повече електроенергия за изкуствения интелект. Това принуждава някои предприятия за комунални услуги да преосмислят сроковете за постепенно спиране на експлоатацията на своите електроцентрали, работещи с изкопаеми горива. (Това също така кара ядрената енергетика да се съживи.)

Всичко това се случва в момент, когато новоизбраният президент Доналд Тръмп се подготвя да встъпи в длъжност. Тръмп вече обеща да сложи край на това, което той нарича „новата зелена измама“ на Вашингтон. Още в първия ден той обеща да се откаже от проектите за офшорни вятърни централи, което би било още един удар по индустрията, страдаща от проблеми. Той също така обеща да се откаже от Парижкото споразумение, което призовава държавите да ограничат глобалното затопляне в идеалния случай до 1,5C преди края на века.

Още преди Тръмп да влезе в Белия дом, планетата показва тревожни жизненоважни признаци, като учените са почти сигурни, че 2024 г. е била най-топлата година в историята и първата, в която глобалното покачване на температурата е надхвърлило 1,5C.

Какво още можем да очакваме през 2025 г.? Нашите репортери и редактори, заедно с анализаторите на BloombergNEF, подбраха 15 тенденции, които ще определят бъдещето на планетата през тази година.

Темпът на инсталиране на слънчева енергия се забавя през 2025 г.

Пазарът на слънчева енергия е нараснал с 35% през 2024 г., но BloombergNEF очаква глобалните инсталации да се увеличат само с 11% през тази година. Тъй като слънчевата енергия съставлява по-голям дял от електроенергийния микс на страните, мрежите ще се борят да интегрират излишната дневна енергия в своите мрежи. Въпреки това слънчевата енергия ще остане най-големият източник на ново производство, добавен към мрежите по света през 2025 г., пишат Джени Чейс и Лара Хаим, анализатори на слънчевата енергия в BloombergNEF.

Въглищата получават още едно удължаване на живота

Миналия месец Международната агенция по енергетика се отказа от прогнозата си за пика на потреблението на въглища, като заяви, че използването на най-мръсното гориво в света ще продължи да чупи рекорди поне до 2027 г. Въпреки че търсенето на въглища в много западни страни рязко спадна, нарастващият апетит към този източник на гориво в Индия и Китай е повече от достатъчен, за да компенсира това. Междувременно американските комунални услуги са изправени пред изненадващо нарастване на търсенето на електроенергия за заводите и домовете, електрическите превозни средства и отоплението, и особено за центровете за данни и изкуствения интелект. За някои от тях зеленият преход може да бъде спрял, тъй като те се обръщат към надеждността на газовите и въглищните електроцентрали, пишат Уил Матис и Уил Уейд, отразяващи енергетиката и възобновяемите енергийни източници в Bloomberg News.

Инвестирането в ESG не изчезва

Етикетът ESG е толкова натоварен с политика, че скоро може да изчезне. Но анализаторите на Bloomberg Intelligence твърдят, че това няма значение. Това, което има значение, е, че принципите, които стоят зад инвестирането в околната среда, социалната сфера и управлението, ще продължат да оказват влияние върху компаниите и пазарите в един затоплящ се свят. В САЩ десните политици продължават да печелят точки от Big Oil, като атакуват ESG. Има и доказателства, че европейските фирми намаляват интереса си към него заради регулациите, целящи да потиснат greenwashing. Все пак от 2021 г. насам в световен мащаб са инвестирани над 3 трилиона долара в енергийния преход и предстоят още трилиони. В

прехода ще има пари за печелене - без значение как ще го наречете, пише Тим Куинсън, изпълнителен редактор, който покрива инвестициите в ESG в Bloomberg News.

Стандартите за компенсирание вероятно ще станат по-хлабави

Най-известният арбитър на корпоративните цели за нулево нетно потребление - инициативата „Научно обосновани цели“ (SBTi) - ще вземе решение тази година относно ролята, която въглеродните кредити могат да играят в постигането на целите за климата. Днес правилата на SBTi позволяват на компаниите да използват компенсаторни кредити за не повече от 10 % от емисиите от целия спектър от дейности до 2050 г. Миналата година организацията трябваше да оттегли съобщение, че кредитите могат да се използват за неутрализиране на всички емисии на дадена компания по веригата за доставки, след като критиците твърдяха, че това ще доведе до широко разпространено "зелено измиване". След дълъг процес на преразглеждане в SBTi, BloombergNEF очаква, че групата ще предложи по-голяма гъвкавост, отколкото сега, с уговорки относно качеството на компенсациите. Въпреки това всяко решение, което SBTi вземе, ще предизвика шокови вълни в света на въглеродните кредити и ще определи темпото на бъдещия растеж, пише Кайл Харисън, глобален ръководител на екологичните пазари в BloombergNEF.

Петролните пазари се съобразяват с успеха на китайските електрически превозни средства

В някои части на света треската за електрически превозни средства се е забавила. Не толкова в Китай, където според прогнозите на BloombergNEF тази година ще бъдат продадени 65% от всички електрически превозни средства в света. Преминването към електричество накара най-голямата петролна компания в страната да повиши прогнозата си за пиковото търсене с пет години до 2025 г., а анализаторите очакват рязък спад след това. Това е лоша новина за ОПЕК, тъй като на Китай се пада повече от половината от ръста на световното потребление през този век, пише Дан Мъртоу, репортер, отразяващ енергетиката в Китай в Bloomberg News.

Дълго време недолюбваната ядрена енергетика се завръща

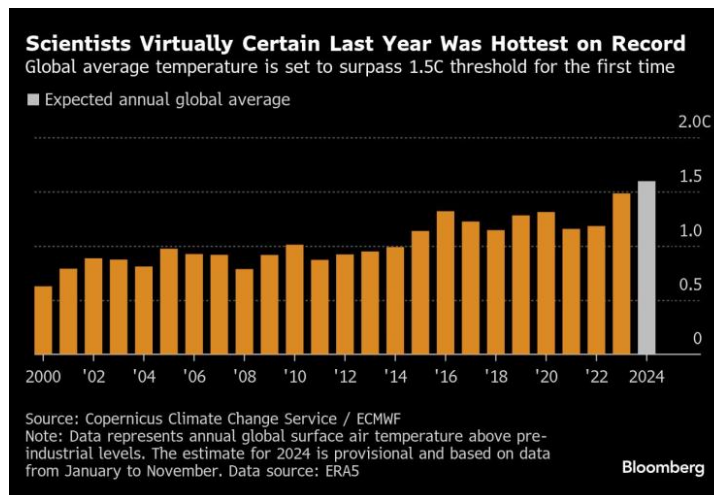
Ядрената енергия се възражда. В Европа загрижеността за глобалното затопляне и сигурността на енергийните доставки на фона на войната на Русия в Украйна предизвикаха нов интерес към енергията, която се освобождава при разцепването на атомите. В САЩ гигантските технологични компании се насочват към ядрената енергия като към източник на енергия, щадящ климата. Очаквайте да чуете повече новини за рестартиране на някои от големите ядрени централи, които бяха затворени, както и по-голям интерес към следващото поколение реактори, които все още се разработват, но се очаква да бъдат по-малки и по-лесни за инсталиране.

Стартъпите търсят нова обетована земя

Законът за намаляване на инфлацията на президента Джо Байдън подхранва бума на климатичните технологии в САЩ. След завръщането на Тръмп много предприемачи преосмислят къде да развият бизнеса си. Перспективата за отслабване на правителствената подкрепа за технологиите за намаляване на въглеродните емисии подтикна някои компании да отложат плановете си за разширяване на дейността в САЩ, да проучат възможностите в чужбина и дори да започнат търсенето на нов дом. Ако тези стартиращи предприятия наистина си стегнат багажа, очаквайте изтичане на мозъци в областта на климата, което може да затрудни конкурентоспособността на Америка в глобалната надпревара за иновации от ново поколение, пише Даниел Бошов, старши репортер, отразяващ климата и Арктика в Bloomberg News.

Учените, занимаващи се с климата, преосмислят някои предположения

С нарастването на нивата на въглероден диоксид времето става все по-екстремно и непредсказуемо. Сега учените се борят с това как да предоставят на правителствата и индустрията полезен анализ на рисковете. Симулацията на наводнения е само една от областите, които са подложени на щателна проверка. Междувременно екстремните метеорологични условия накараха някои да погледнат по-внимателно към технологии, които някога бяха в периферията на науката за климата. Геоинженерството се превръща във все по-интересна област за някои предприемачи от Силициевата долина, пишат Брайън К. Съливан, Лорън Розентал и Ерик Ростън, които отразяват времето и климата в Bloomberg News.



Учените са сигурни, че миналата година бе най-топлата някога

Банките за развитие са водещи по отношение на ангажиментите на COP29

Едно от нещата, които помогнаха на страните да постигнат компромис за увеличаване на годишното финансиране на борбата с изменението на климата до 300 милиарда долара до 2035 г. на COP29, беше пътната карта на COP30, насочена към достигане на 1,3 трилиона долара финансиране за развиващите се страни всяка година. Тази година ще се говори много за това как точно може да бъде направен този огромен скок. Най-непосредствено реалното увеличение на финансирането ще дойде от многостранните банки за развитие като Световната банка и Европейската инвестиционна банка. Те са единствените източници с мандат и налично финансиране, които могат да увеличат отпускането на заеми с десетки милиарди долари в рамките на 2025 г, пише Акшат Рати, старши репортер, отразяващ климата и енергетиката в Bloomberg News.

Бразилските преговори за климата в ООН изглеждат объркани

COP30 ще се проведе в Белем - беден, отдалечен град в Амазония, който не разполага с необходимата инфраструктура за световна среща, която редовно привлича посетители на рокконцерти. Няма да е изненада, ако събитията, като например срещите на световните лидери, се провеждат на алтернативни места или на различни дати. Набързо се изграждат помещения за настаняване. За някои от местата за настаняване се обмислят кораби - вариант, който изисква драгиране. Най-ожесточената размяна на мнения ще бъде между държавите относно техните индивидуални амбиции в областта на климата. Страните трябва да представят нови цели до началото на февруари - срок, който повечето от тях ще пропуснат. Много от предложените намаления на емисиите вероятно ще бъдат направени под условие, като някои искат първо да видят финансовите потоци, пише Джон Айнджър, Акшат Рати и Дженифър А. Длухи, отразяващи климата и енергетиката в Bloomberg News.

Светът получава частичен договор за пластмасите

По-голямата част от света все повече се стреми към ограничаване на производството и потреблението на пластмаса и към забрана на опасните химикали, използвани в този материал. Преговорите с посредничеството на ООН, целящи изготвянето на правно обвързващ договор в края на миналата година, бяха възпрепятствани от малка група страни производителки на петрол, сред които Саудитска Арабия и Русия, и се предвижда да бъдат възобновени тази година. Междувременно се очаква нарастващата група от повече от 100 държави, разочаровани от процеса на ООН, воден от консенсус, да започне собствени усилия за драстично намаляване на употребата на пластмаса в собствените си страни, пише Аарон Кларк, репортер, отразяващ климата и енергетиката в Bloomberg News.

Миньорите се подготвят да експлоатират дълбините на океана

От години минните компании са насочили поглед към дълбоките океански води, където се намират най-големите залежи на минерали на планетата. Тази година свързаната с ООН организация, която контролира дълбоководния добив, има за цел да финализира правилата, които ще позволят извършването на такива дейности в международни води. Китай вече планира да разположи през юли тестова машина за добив от морското дъно в една от лицензираните зони в Тихия океан. На други места Япония заявява, че ще започне добив в териториалните си води. Учените многократно са предупреждавали,

че добивът може да има катастрофални последици за околната среда, тъй като за уникалните дълбоководни екосистеми се знае малко, пише Тод Уди, репортер за климата в Bloomberg News.

Движението срещу потреблението се разраства

От години социалните медии са доминирани от екстремното потребление, характеризиращо се с покупки на дрехи, които пристигат в кутии с размерите на хладилник, масово зареждане с козметика и дори покупки от хранителни магазини. Но през последните месеци се наблюдава все по-голям отпор. Инфлуенсърите, особено в TikTok, казват, че за 2025 г. се обръщат към намаляване потребление. През последния месец се наблюдава 13 233% увеличение на употребата на термина в платформата, докато Google trends също забелязва скок на думата от юли насам. Тези, които обещават да купуват по-малко, казват, че са мотивирани от желанието си да намалят дълга или да увеличат спестяванията си, да се отърват от безпорядъка и да се грижат по-добре за околната среда, пише Кендра Пиер-Луис, репортер в Bloomberg News, отразяващ екологичния начин на живот.

Настъпва ерата на дрехите без полифлуорирани алкилни вещества (PFAS)

От 1 януари на фирмите в Калифорния и Ню Йорк е забранено да продават нови дъждобрани, ризи и други ежедневни облекла с умишлено добавени пер- или полифлуорирани химикали, или накратко PFAS. Забраната в Калифорния обхваща и спалното бельо и някои други текстилни изделия. Съществуват все повече доказателства, свързващи тези така наречени вечни химикали с рака и други здравословни проблеми. В отговор на забраните в двата американски щата някои компании, сред които производителят на екипировка и облекло за дейности на открито Patagonia, Inc., актуализираха продуктите си в световен мащаб, което означава, че потребителите навсякъде могат да извлекат ползи, пише Захра Хирджи, репортер, отразяващ екологичния начин на живот в Bloomberg News.

Капитал

✓ Двущифрен ръст на фармацевтичния пазар за деветмесечието на годината

Първите три тримесечия на годината продължават да бъдат белязани от значителен ръст на продажбите на лекарства (със и без рецепта) - 13.8% в стойност спрямо същия период на 2023 г. Така пазарът на медикаменти достига 2.26 милиарда евро продажби от търговци на едро към аптеки и болници, съобщава в анализа си за периода Лука Чичов, регионалният мениджър на световната маркетингова IQVIA за Централна и Източна Европа. Бумтящ пазар През периода аптечният пазар или продажбите на дребно постигат ръст 9.6% в стойност, докато болничният пазар, който е много по-малък от аптечния с купени медикаменти на стойност 697.58 млн. евро, продължава да бележи солидни двущифрени ръстове, които достигат 24.6% в стойност спрямо първите девет месеца на 2023 г. На пазара на дребно водещата категория е тази на антикоагулантите с повече от 6.1 милиона евро ръст спрямо същия период на 2023 г. По традиция водещите пет категории лекарства в болничния канал са тези на онкологичните терапии, чиито покупки нарастват със 115.15 милиона евро. Традиционната голяма дистрибуторска четворка Лука Чичов коментира, че IQVIA не отбелязва големи промени в пазарните дялове на търговците на едро с лекарства през първите три тримесечия на 2024 г. Водещите четири дистрибутора - "Софарма трейдинг", "Фьоникс Фарма", "Стинг" и "Фармнет", продължават да доставят около 80% от лекарствата до аптеките и болниците в България. РЕКЛАМА "При канала за търговия на дребно този процент е още по-висок и той е над 90% от доставките, като "Стинг" е първият водещ търговец на едро с 29.79% пазарен дял", отбелязва Чичов. По думите му доставките на болничния пазар се изпълняват от множество търговци на едро, като водещ дистрибутор и основен партньор на болниците през септември 2024 г. продължава да бъде "Софарма трейдинг". Веригите аптеки продават по-добре В България няма сериозни промени и в броя на работещите аптеки през 2024 г., като те са повече от 3000 според данните на IQVIA. "Ако разгледаме продажбите по сегменти на лекарствата с рецепта и без рецепта, лидери в продажбите им продължават да бъдат веригите аптеки с над 50 обекта, включени в тях, които осъществяват 41.1% от продажбите на лекарствени продукти в страната. От своя страна тези аптеки представляват 19.2% от всички действащи аптеки на пазара през 2024 г.", отбелязва Лука Чичов. КАПИТАЛ Светът утре 2025 РЕКЛАМА Според анализите на IQVIA независимите аптеки (единични аптеки извън верига) формират общо 26.5% от продажбите на медикаменти по лекарско предписание и на свободна продажба. В този сегмент попадат 50.5% от аптеките като брой обекти. Източникът на маржове Тъй като лекарствата с рецепта и без рецепта са регулирана стока с минимални надценки, стремежът на повечето аптеки е да разполагат с продукти, чиято цена не е регулирана и им осигурява печалба. Такива продукти са козметиката, хранителните добавки, детските храни и медицинските изделия. Най-голям дял в продажбите заемат хранителните добавки.

Специфичното при тях е, че никой не изследва тяхното съдържание, нито пък действие, а етикетът и листовката им се регистрират в Българската агенция по безопасност на храните, като изискването е те да нямат претенции, че лекуват. Повечето добавки регистрират високи цени, което създава впечатление у потребителите, че те имат лечебни свойства и наистина съдържат описаното на опаковката, което в част от случаите не е точно така. Добавки се произвеждат както от реномирани фармацевтични компании, така и в почти полски условия. Доверието в народната медицина и в чудеса у потребителите обаче ги превръща в милионен пазар с непрекъснат двуцифрен ръст всяка година. Според данните на IQVIA пазарът на хранителни добавки за деветмесечието достига продажби за 334.7 милиона евро, което представлява 13.7% ръст спрямо същия период на 2023 година. За пореден период водещата категория по продажби са пробиотиците с ръст в купените опаковки в стойност почти 3.5 милиона евро, или 12.2% нарастване на продажбите. Следват ги имуностимулантите, при които ръстът е 16.3%, а на трето място сред най-търсените добавки са продуктите за грижа за ставите, които са с продажби за над 17 милиона евро.

✓ Пазарът на онлайн реклама в Европа

Инвестициите в дигитална реклама в европейските държави нарастват и през 2023 г., когато достигат 96.9 млрд. евро. Това е вторият най-голям ръст в абсолютна стойност (9.7 млрд. евро) на годишна база в историята. През 2021 г. беше отчетен най-голям ръст, когато в резултат на пандемията редица бизнеси се дигитализираха и увеличиха рекламните си инвестиции за привличане на вниманието на онлайн аудиторията. Тогава ръстът на годишна база в абсолютна стойност достига рекордните 18.5 млрд. евро. Това показва докладът на браншовата организация IAB Europe. Всеки от 29-те изследвани пазара отчита ръст във вложенията в онлайн реклама през изминалата година, като средното европейско увеличение е 11.1%. Лидер в класацията обаче остава Великобритания, която държи близо една трета от общите европейски инвестиции и за 2023 г. отчита 34 млрд. евро. Според данните на IAB Europe трите най-големи пазара, които включват още Германия и Франция, привличат 59% от общия обем на вложенията в онлайн реклама. В топ 10 от държавите пък са генерирани 87% от всички инвестиции. За 2023 г. България отчита един от най-високите ръстове в онлайн рекламните вложения сред всички европейски държави. С увеличение с 13.9% се нареждаме на шесто място - след Гърция и преди Румъния. Това е логично поради по-ниската база и малките обеми на пазара ни, което позволява съответно по-голям потенциал за ръст. По отношение на общите инвестиции в дигитална реклама България отново се нарежда сред държавите с най-ниски стойности. Сред всички изследвани пазари в доклада на IAB Europe страната ни заема предпоследно място със 102 млн. евро за 2023 г. След нас се нарежда единствено Словения, а предхождащите ни пазари са Сърбия и Латвия. Съседката Румъния се нарежда на четири позиции преди България с 25% повече общи вложения в дигитална реклама, достигащи 137 млн. евро за 2023 г. РЕКЛАМА И тази година на всички пазари дисплейната реклама държи най-голям дял от изследваните формати, като за миналата година нараства с по-малко от процент. Увеличават се и рекламните инвестиции в дигитално аудио съдържание, като на четири пазара те минават 100 млн. евро - Великобритания, Германия, Испания и Франция. За България те са едва 2 млн. евро през 2023 г.

[Cross.bg](https://www.cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: Преговори в напреднала фаза. Какъв ще е изходът - редовен кабинет или нови избори?; Анализ на Веселин Стойнев и Харалан Александров.
- Тема: Какви са изводите след трагедията в Плевен и как да предпазим децата от опасните тенденции, които набират популярност сред тях?; Коментар на Иван Игов
- Тема: Защо се бави изготвянето на автотехнически експертизи по дела със загинали при катастрофи?
- Тема: Как да постигнем личните си цели през новата година и къде най-често грешим? Отговорите от психолога Ани Владимирова

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Какви са рисковете пред използващите вейп
- Тема: За мръсния въздух в София
- Тема: Защо годината започна с 2 минимални работни заплати МРЗ

Нова телевизия, „Здравей България“

- Тема: Каква ще е съдбата на първия мандат и ще се стигне ли до коалиционно споразумение между преговарящите партии?
- Тема: След като дете падна от блок, защото му прилоша след пушене на вейп с наркотично вещество. Как момчето се е сдобило с електронната цигара, въпреки забраната за продажба на непълнолетни?
- Тема: Пребиха със стол охранител на Спешната помощ в София. Какво е състоянието му и какво провокира агресията срещу него?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Рекорд! Най-малко загинали на пътя от 35 г.
- в. Труд - Първа частна църква пуснаха трима съдии
- в. Телеграф - Поръчали сте дилдозавър

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Четворна среща реди приоритети и механизъм за управление
- в. 24 часа - Вагоните на гарата без охрана - спорят кой да ги пази
- в. Труд - Предлагат да вкарват длъжници в затвора
- в. Труд - 46 убити по-малко по пътищата през 2024 г.
- в. Телеграф - Депутати заляха министрите с въпроси - над 380
- в. Телеграф - Харчим до март, колкото през декември

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Теодора Пенева: Нека мерим колко храни и калории има в «кошницата» на най-бедните - важно е, защото у нас неравенството в доходите е голямо
- в. Труд - Симеон Матев: Топлинният остров в центъра на София «изяде» мъглата
- в. Телеграф - Стаменка Дамянова, хлебопроизводител: Хлябът ще поскъпне, но няма да напълни бюджета

Водещи анализи

- в. 24 часа - Не подскачайте, не се репчете с откраднати думи в мрежата като паяци
- в. Труд - „Нитовете“ са своеобразна субкултура
- в. Телеграф - Дилдозавърът - братовчед на спунка

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.